

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/92/2016
Identifikačné číslo spisu: 6013201808
Dátum vydania rozhodnutia: 18.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Benczová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6013201808.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Benczovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Marty Molnárovej v právnej veci žalobcu 1/ Mesto Kremnica, Štefánikovo nám. 1/1, 967 01 Kremnica, zastúpeného JUDr. Antonom Vaským, advokátom so sídlom Štefánikovo nám. 16/6, 967 01 Kremnica a žalobcu 2/ Občianske združenie Kremnica nad Zlato, ČSA 264/58, 967 01 Kremnica, zastúpeného advokátskou kanceláriou Prochádzka & partners, spol. s.r.o., Búdkova 4, 811 04 Bratislava proti žalovanému Okresný úrad Žiar nad Hronom, Odbor starostlivosti o životné prostredie, ul. SNP 124, 965 01 Žiar nad Hronom, za účasti ďalších účastníkov: 1/ ORTAC, s.r.o., Banská cesta 27, 967 01 Kremnica, IČO: 36 861 537, zastúpená JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom Dukelských hrdinov 22, 960 01 Zvolen, 2/ T. X., bytom XXX XX W. č. XX, 3/ L. U., C. S. XXX/XX, XXX XX O. V., 4/ T. P., V. XXX/XX, XXX XX Z. B. V., 5/ O. X., J. V. XXX/XX, XXX XX W., 6/ G.. Z. X., Z. XXX/X, XXX XX W., 7/ N.. L. V., X. S. XXXX/XXA, XXX XX W., 8/ Q. Z., J. XX/X, XXX XX W., 9/ J. Z., J. XX/X, XXX XX W., 10/ Športový klub futbalu Kremnica, Dolná ulica, 967 01 Kremnica, 11/ SOS Kremnica, občianske združenie, Štefánikovo námestie 11/21, 967 01 Kremnica, 12/ Združenie Kalvária, občianske združenie, Zechenterova 349/6, 967 01 Kremnica, 13/ ELBA, a.s., ul. Československej armády 264/58, 967 01 Kremnica, IČO: 31 615 651, 14/ Matica Slovenská - Miestny odbor v Kremnici, 967 01 Kremnica, 15/ Mestský klub lyžiarov Kremnica, Skalka 536, 967 01 Kremnica, 16/ Slovenský zväz záhradkárov - Základná organizácia 27-5, ČSA č. 944/157, 967 01 Kremnica, 17 /N. D., M. S. XXX/XX, XXX XX Z. B. V., 18/ Občianske združenie 1115, Pavla Križku 393/10, 967 01 Kremnica o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. s.: C/2013/01538-6/NOH, Z/2013/00063-38/NOH zo dňa 11. novembra 2013, konajúc o odvolaní žalobcu 2/ proti rozsudku krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/296/2013 - 122 zo dňa 23. júna 2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 24S/296/2013 - 122 zo dňa 23. júna 2016 mení tak, že rozhodnutie žalovaného č. k. C/2013/01538-6/NOH, Z/2013/00063-38/NOH zo dňa 11. novembra 2013 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 2. rade náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 886,30 Eur na účet právneho zástupcu Prochádzka & partners, spol. s. r. o. do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom zo dňa 23.6.2016 Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodoval v spojenom konaní o žalobách podaných žalobcom 1/ dňa 28.11.2013 a žalobcom 2/ dňa 3.2.2014, ktorými sa oba subjekty domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného č. C/2013/01538-6/NOH, Z/2013/00063-38/NOH zo dňa 11. novembra 2013, ktorým žalovaný rozhodol, že „navrhovaná činnosť „Ťažba drahokovových rúd na ložisku Šturec v Kremnici - podzemie“, uvedená v predložennom zámere sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej aj len zákon o EIA). Pre vykonanie navrhovanej činnosti sú porovnateľné a prijateľné obidva varianty č. 1 a č. 2 ale enviromentálne prijateľnejší sa podľa zákona odporúča variant č. 2. Pre uvedenú činnosť je možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov za podmienok uvedených v odôvodnení rozhodnutia."

II.

Rozhodnutie žalovaného bolo odôvodnené tým, že predložený zámer navrhovateľa ORTAC s.r.o. Kremnica svojimi parametrami podľa prílohy č. 8 zákona je zaradený do kategórie č. 1 - ťažobný priemysel, pod položku č. 2 - ťažba a úprava rúd a magnezitu, kde prahová hodnota pre časť B (zist'ovacie konanie) je do 100 000 ton/rok podlieha zist'ovaciemu konaniu, a preto bolo vykonané zist'ovacie konanie podľa § 29. Zámerom navrhovanej činnosti je získanie dostatočného množstva rudy z podzemia cez existujúcu štôľňu Andrej v dobývacom priestore Kremnica Au-Ag ložiska Šturec na vykonanie poloprevádzkového pokusu. Navrhovaná činnosť podľa zámeru nepredstavuje novú činnosť v území, je pokračovaním ťažby v dobývacom priestore na ložisku Šturec a je situovaná do jestvujúceho areálu, v ktorom v minulosti bola vykonávaná banská činnosť v jestvujúcej štôľni Andrej. V súčasnosti je časť štôľne sprístupnená ako banské múzeum. Navrhovaná činnosť bude realizovaná mimo zastavaného územia Mesta Kremnica na pozemkoch parc. č. XXXX/X a XXXX/X v dobývacom priestore Kremnica, ktorý bol určený Ministerstvom hutného priemyslu a rudných baní Praha rozhodnutím č. MHD-D.P.12 zo dňa 21.1.1961. Termín začatia činnosti je rok 2013 s prípravnými prácami a ukončenie je rok 2017. Ročná ťažba je 1 000 ton. Zámer navrhovanej činnosti je podzemná ťažba rúd zlata a striebra na ložisku Šturec a cieľom je získanie dostatočného množstva rudy z podzemia cez existujúcu štôľňu Andrej na vykonanie poloprevádzkového pokusu úpravy drahokovových rúd flotáciou na existujúcej úpravárenskej linke v Hnúšti alebo podobnej linke mimo územia okresu Žiar nad Hronom. Ťažobný blok sa nachádza asi 270 m od ústia jestvujúcej štôľne Andrej a 30 m pod terajším dnom prepadliska Šturec. Navrhovaná činnosť rozdelená do troch navzájom súvisiacich krokov a to: 1. podzemná ťažba a doprava vyťaženej rudy na povrch je riešená dvoma dobývacími metódami: dobývanie chodbcovaním so zakladaním vyťažených priestorov chudobnou betónovou zmesou a výstupkové dobývanie so základkou, 2. doprava vyťaženej rudy do úpravne a 3. úprava vyťaženej rudy na úpravárenskej linke.

Boli určené technické parametre prác vykonávaných v podzemí s tým že doprava v bani bude koľajová pomocou banskej dieselovej lokomotívy a banských vozíkov. Pri predpokladanej dennej ťažbe 5 ton, to bude predstavovať 4-5 banských vozíkov. Na povrchu sa vozíky vyprázdnia pomocou žeriavu, resp. výsypnej rampy do pristaveného nákladného auta, ktoré odvezie rudu po jestvujúcich komunikáciách do jestvujúcej úpravne spoločnosti GENES a. s. v Hnúšti, resp. na dočasne zriadené kontajnerové prekladisko vo vzdialenosti do 50 km od miesta ťažby. Na dosiahnutie ročnej ťažby 1 000 ton pri predpokladanej dennej ťažbe 5 ton, bude potrebné 200 pracovných dní, čo zodpovedá prejazdu denne dvom jazdám nákladného vozidla, ktorého okamžitá nosnosť nepresiahne 5 ton. Ďalšie nakladanie s vyťaženou surovinou a miesto spracovania nie je predmetom predloženého zámeru, nakoľko sa na spracovanie použijú existujúce technologické zariadenia. Voda do štôľni bude privedená potrubím z jestvujúceho objektu zdroja vody vybudovaného v štôľni Andrej. V rámci prípravných prác bude potrebné inštalovať elektrické rozvody, napájajúce osvetlenie a nútené vetranie. Riešenie dopravy bolo predložené v dvoch variantoch. Prvý variant - priama doprava do úpravne s využitím nákladného automobilu s max. užitočnou nosnosťou 5 ton a druhý variant s prekladiskom - t. j. doprava nákladným

automobilom s max. užitočnou nosnosťou 5 ton z areálu na prekladisko a odtiaľ kontajnerovou dopravou po zaplnení kontajnera do úpravne.

V odôvodnení oboznámil vyjadrenia Ministerstva hospodárstva SR, Obvodného banského úradu Banská Bystrica, dotknutých orgánov Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja, odbor Regionálneho rozvoja a životného prostredia, Obvodného úradu životného prostredia Banská Bystrica, Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, Obvodného úradu Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia, Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom, Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom, Obvodného úradu pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Obvodného úradu životného prostredia Banská Štiavnica, stále pracovisko Žiar nad Hronom - štátna vodná správa, štátna správa ochrany prírody a krajiny, štátna odpadového hospodárstva, štátna správa ochrany ovzdušia, štátna správa priemyselných havárií, ktorí (podľa jeho vyhodnotenia) zhodne s činnosťou súhlasili a netrvali na tom, aby bol zámer posudzovaný podľa zákona, pričom Banskobystrický samosprávny kraj zároveň uviedol, že zámer nie je v rozpore s ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, jeho zmenami a doplnkami. Oboznámil aj stanoviská Mesta Kremnice (žalobcu 1/) a zainteresovanej verejnosti, vrátane žalobcu 2/.

Ďalej uviedol, že jedine Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica vo svojom záväznom stanovisku (KPÚBB-2013/15826-4/67478/MAR zo dňa 22.10.2013) určil zámer činnosti za neprípustný, preto sa nevyjadril k požiadavke na posudzovanie podľa § 29 zákona o EIA, svoje negatívne stanovisko odôvodnil tým, že príprava na ťažobnú činnosť v ložisku Šturec, kde sa nachádzajú pozostatky po historických banských dielach a to štôlne, šachty, pingy, haldy, pomocné navážky, jamy po zaniknutých šachtách, je v rozpore s predmetom vyhlásenia pamiatkovej zóny a to chrániť územie s historickými banskými dielami v okolí Kremnice a zabezpečiť obnovu a regeneráciu urbanisticko-architektonických hodnôt územia po banskej činnosti. KPU tiež uviedol potrebu chrániť významné hodnoty územia pamiatkovej zóny, ktorými sú jednak historická urbanistická a architektonická kompozícia a stavebná štruktúra pamiatkovej zóny, umelecko-historické a architektonické hodnoty objektov na území pamiatkovej zóny ako aj prírodná a krajinárska konfigurácia terénu a poukázal na rozsah predmetu ochrany pamiatkovej zóny. Výtkol zámeru ťažby, že neobsahuje špecifikáciu presného umiestnenia, rozsahu a stupňa degradácie ako aj primárnych vplyvov a zásahov v podzemí banských diel a ostatných evidovaných NKP. Absentuje zhodnotenie sekundárnych negatívnych vplyvov NKP z dôvodu dopravy, nepredvídaných zásahov do hydrogeologických pomerov celého banského poľa a historických častí Mesta Kremnica ako i krajinného prostredia chráneného pamiatkového územia. Z dôvodu stretu záujmov medzi činnosťou prípravy a ťažby na evidovanom dobývanom priestore, evidovanom chránenom ložiskovom území a záujmov chráneným pamiatkovým zákonom preto posúdil a určil predložený zámer za neprípustný.

Žalovaný pre svoje rozhodnutie považoval za podstatné že návrh, ktorý bol podaný v tomto konaní 30.9.2013 je malého rozsahu navrhovanej činnosti, ťažba v podzemí jestvujúcej štôlne, zámer bol vypracovaný odborne spôsobilou organizáciou veľmi podrobne a v súlade s prílohou č. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov, ktorá upravuje obsah a štruktúru zámeru. Označiť zámer podzemnej ťažby minimálneho rozsahu v dobývacom priestore za neprípustný je za hranicou profesionálneho prístupu. Miestom vykonávania navrhovanej činnosti je jestvujúci dobývací priestor Kremnica, ktorý bol určený v roku 1961 rozhodnutím Ministerstva hutného priemyslu a rudných baní Praha. Dotknuté územie bolo v roku 1999 vyhlásené rozhodnutím Krajského úradu v Banskej Bystrici za pamiatkovú zónu. V súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na pamiatky NKP v dotknutom území. Riešenie stretu záujmov o určení dobývacieho priestoru a vyhlásení UPZ nie je predmetom posudzovanej činnosti a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Prejavy podzemnej ťažby na povrchu, vzhľadom na zvolený spôsob ťažby sa nepredpokladajú, a preto k zásahom na NKP na povrchu nedôjde.

K doručeným stanoviskám zainteresovanej verejnosti uviedol, že z nich vyplýva, že navrhovaná činnosť nepredstavuje vážnejšie ohrozenie životného prostredia. Zo strany verejnosti neboli vznesené pripomienky k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 zákona, a preto žalovaný upustil od

vypracovania správy o hodnotení činnosti. Verejnosť má obavy z možných ďalších plánov navrhovateľa, ktoré nie sú predmetom posudzovania tohto zámeru, podobne ako predmetom nie je rozsiahla povrchová ťažba v dobývacom priestore a následná rekultivácia krajiny. Žalovaný môže postupovať len v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a preto nie je predmetom jeho posúdenia problematika tzv. špekulácie o strate licencie na hlbinné dobývanie, čo nie je predmetom posudzovania. Navrhovateľ ku každej ďalšej činnosti, ktorú plánuje realizovať a ktorá spadá do prílohy č. 8, je povinný predložiť nový zámer činnosti na posudzovanie. Preto obavy z rozsiahlej povrchovej ťažby aj s úpravou a spracovaním kyanidovou metódou v prípade povolenia predloženej navrhovanej činnosti Obvodným banským úradom, sú neopodstatnené. Posudzovaný zámer, výsledkom ktorého je rozhodnutie zo zisťovacieho konania o tom, že sa navrhovaná činnosť nebude posudzovať podľa zákona, má odporúčaciu formu a slúži len ako jeden z podkladov pre povoľujúci orgán, vydávajúci rozhodnutie podľa osobitných predpisov. To, že nebol sprístupnený verejnosti technický podklad „Plán otvárký, prípravy a dobývania 2013-2017 Kremnica - Šturec Au, Ag“ je neopodstatnená pripomienka, nakoľko tento dokument bude predmetom samostatného konania povoľujúcim orgánom podľa osobitných predpisov. Vznik geologického a krajinného útvaru prepaldiska Šturec a geodynamických javov vrátane zosuvu svahu pri ceste 1/65 nie sú predmetom posudzovania predloženého zámeru podľa zákona.

Druhý pilier Aarhuského dohovoru je o účasti verejnosti na rozhodovacom procese, ktorý je premietnutý v zákone o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Dáva priestor verejnosti na vyjadrenie k navrhovanej činnosti a jej účasti na rozhodovacom procese o navrhovanej činnosti. Navrhovateľ vyťaženú rudu bude spracovávať mimo územia okresu na existujúcom technologickom zariadení, a preto nie je dôvod, aby navrhovateľ dopracoval tú časť zámeru, týkajúcu sa spracovania flotáciou a jej dopadu na životné prostredie, pretože uvedené neumožňuje zákon. Nie je dôvod zaoberať následným spôsobom spracovania rudy a nakladaním s odpadom pri spracovaní, resp. odkaliskom. Toto nebolo predmetom posudzovaného zámeru. Žalovaný v rámci zisťovacieho konania pokladá predložený zámer za úplný odborný podklad, vypracovaný odborne spôsobilou organizáciou v súlade s prílohou č. 9 k zákonu, ktorý podrobne opisuje možné vplyvy a výstupy navrhovanej činnosti na životné prostredie a na základe ktorého je možné určiť opatrenia na zmiernenie predpokladaných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom Mesta Kremnice ako aj s územným plánom VÚC Banskobystrického samosprávneho kraja. Keďže navrhovaný zámer je úplným odborným podkladom, na základe ktorého je možné určiť opatrenia na zmiernenie predpokladaných negatívnych vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, nebolo potrebné pre dôkladné posúdenie navrhovanej činnosti na životné prostredie vypracovať ďalšie štúdie a výskumy, nakoľko týchto už v danom území bolo vypracovaných v značnom množstve a pri takom malom rozsahu navrhovanej činnosti - ťažbe v podzemí v jestvujúcej štôlni, už ďalšie štúdie by neboli prínosom pre posudzovaný zámer.

Ďalej uviedol, že námietky, ktoré smerovali k predchádzajúcim konaniam a nie navrhovanej činnosti nezahrnul do podmienok rozhodnutia. Zisťovacie konanie sa nezaobera následnými správnymi konaniami, ktoré sú potrebné na povolenie ťažby. Predložená navrhovaná činnosť nemá žiadny konkrétny negatívny dopad na cestovný ruch, pretože neboli predložené žiadne kvalitatívne ani kvantitatívne ukazovatele, ktoré by takúto skutočnosť potvrdili. Tvrdenia o platnosti, neplatnosti, alebo predĺžení povolení na banskú činnosť nie sú predmetom konania. Dopravné obmedzenia na účelovej komunikácii sú v zámere rešpektované a preprava materiálov je navrhovaná automobilmi s okamžitou hmotnosťou do 5 ton. Eliminácia poškodenia historických banských diel ako aj prípadných pamiatkovo chránených objektov na povrchu je zabezpečená zvolenou metódou ťažby tzv. dobývaním chodbicovým so zakladaním vyťažených priestorov hlušinou obohatenou o cementovo vápenaté zložky, ktoré zamedzia deštrukcií vyťažených priestorov následnými geodynamickými javmi a tým aj ochranu objektov na povrchu. Dve jazdy nákladného automobilu do 5 ton denne nemôžu z hľadiska dopravnej záťaže Kremnice relevantne ovplyvniť zhoršenie životného prostredia a návrh rozložiť prepravu materiálu len na niektoré dni v týždni, nie je opodstatneným. Návrh získavania zlata ryžovaním nesmeruje k posudzovanému návrhu zistiť obsah drahých kovov na dobývacom priestore. Plán otvárký a prípravy dobývania 2013-2017 bude predmetom povolenia banskej činnosti a v posudzovanom dokumente bol dostatočne opísaný spôsob a rozsah navrhovanej činnosti potrebný pre zisťovacie konanie. Účel zámeru

je dostatočne špecifikovaný v posudzovanom zámere. Podmienkou zisťovacieho konania nie je ekonomické hodnotenie zámeru a jeho predmetom nie je ani posudzovanie informácií uvedených na webových stránkach privátnych spoločností. Do vytŕažených priestorov budú použité balastné materiály vzniknuté navrhovanou činnosťou a doplnenie vytŕaženého materiálu do 1000 ton/rok nepredstavuje z hľadiska existujúcej surovinovej základne v okolí, začať novú ťažbu, a preto nepredstavuje ďalšiu záťaž na životné prostredie. Spracovanie rudy na existujúcich technologických zariadeniach, ktorých prevádzka bola schválená v zmysle platných predpisov nie je predmetom zisťovacieho konania. Zo zámeru nevyplýva ohrozenie kvality vodných tokov, nakoľko ide o podzemnú ťažbu, banské vody budú odvádzané existujúcimi zariadeniami do dedičnej štôlne, ktorá má vyústenie do rieky Hron. Správca vodného toku ani orgán štátnej vodnej správy k tomu nedali námietku. Povrchová ťažba nie je predmetom zámeru, hypotetické domnienky, ktoré nesúvisia s predloženým zámerom, nie sú predmetom rozhodnutia.

III.

Žalobca 2/ podanú žalobu odôvodnil tým, že v dôsledku nezákonnosti napadnutého rozhodnutia bol ukrátený na svojich právach s poukazom na konkretizované dôvody nezákonnosti:

1. Žalovaný mal rozhodnúť, že navrhovaná činnosť sa bude posudzovať podľa zákona. Preto je napadnuté rozhodnutie výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. Žalovaný do zisťovacieho konania nezahrnul proces flotácie aj napriek tomu, že je súčasťou zámeru. Preto je napadnuté rozhodnutie nezákonné, nakoľko pre absenciu limitu v prílohe č. 8 zákona o EIA sa v prípade prevádzok na výrobu surových neželezných kovov chemickými procesmi vykonáva povinné hodnotenie vplyvov na životné prostredie. Žalovaný preto rozhodol v rozpore s § 18 ods. 1 v spojení s prílohou č. 8 zákona o EIA.

2. Predložený zámer vôbec nespĺňa parametre stanovené § 22 ods. 4 zákona o EIA a neobsahuje základnú charakteristiku navrhovanej činnosti a základné údaje o súčasnom stave územia, ktoré bude navrhovanou činnosťou ovplyvnené - viaceré obce neboli ani informované o zámere, hoci sa majú realizovať na ich území, alebo spĺňa len veľmi nedostatočne a to základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti. Zámer nebol dostatočným základom pre vydanie napadnutého rozhodnutia a žalovaný mal namiesto vydania napadnutého rozhodnutia postupovať podľa § 22 ods. 6 zákona o EIA a vrátiť zámer predkladateľovi, alebo postupovať podľa § 29 ods. 6 zákona o EIA.

3. Žalovaný v prípade stanoviska Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici neprihliadal na stanovisko dotknutých orgánov a preto je jeho rozhodnutie v rozpore s § 29 ods. 4, písm. d) zákona o EIA.

4. Napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, pretože žalovaný sa nevysporiadal náležite so stanoviskom žalobcu ale v odôvodnení uviedol len svojvoľné závery k vybraným bodom zo stanovisk. Táto časť napadnutého rozhodnutia má predstavovať jadro odôvodnenia, pričom žalovaný sám uvádza svoje závery bez toho, aby ich logicky a racionálne zdôvodnil a argumentáciou žalobcu a ostatnej zainteresovanej verejnosti sa aj skutočne vysporiadal. Napríklad, žalovaný uvádza, že „prejavy podzemnej ťažby na povrchu sa nepredpokladajú“, alebo „v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredkladajú negatívne vplyvy na pamiatky NKP v dotknutom území“, či „navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom“. Žalovaný nezdôvodňuje, ako k týmto záverom dospel, vždy ich konštatuje. Vyčerpať povinnosť riadne sa v odôvodnení vysporiadať so stanoviskami zainteresovanej verejnosti uvedením záverov žalovaného bez skutočného vysporiadania sa s týmito stanoviskami je nepochybne menej, než vyžaduje § 29 ods. 7 zákona o EIA. Žalovaný sa nijako nevysporiadal s tým, že žalobca vo svojom stanovisku namietal, že dobývanie v lome skončilo v roku 1992 a odvtedy sa ložisko nedobýva (Mesto Kremnica v konaní uviedlo, že na ložisku sa nedobýva viac ako 42 rokov). Žalovaný sa nevysporiadal so skutočnosťami uvedenými v zámere a to, že úprava vytŕaženej rudy sa bude vykonávať na úpravárenskej linke vo vlastníctve Gemerskej nerudnej spoločnosti a. s. Hnúšťa alebo inej podobnej. Uviedol k tomu len to, že „navrhovateľ vytŕaženú rudu bude spracovávať mimo územia okresu na existujúcej technologickom zariadení, ako vyplýva zo zámeru. a takisto nie je dôvod zaoberať sa následným spôsobom spracovania rudy a o nakladaní s odpadom po spracovaní rudy, resp.

odkalkom". Odôvodnenie je v rozpore s § 29 ods. 7 zákona o EIA. Žalobca zdôraznil, že zisťovaciemu konaniu podlieha nielen ťažba, ale aj úprava rúd a prevádzky na úpravu rúd. Podľa prílohy č. 10 zákona o EIA je jedným z kritérií pre zisťovacie konanie aj tvorba odpadov, žalovaný neskúmal súvislosť navrhovanej činnosti so vznikom odpadov z ťažobného priemyslu (4 000 t), čomu sa v napadnutom rozhodnutí nijako nevyjadril. Žalovaný mal v rámci zisťovacieho konania hodnotiť navrhovanú činnosť komplexne. Jeho záver o tom, že nie je dôvod zaoberať sa spracovaním rudy so zreteľom na to, že vyťažená ruda sa má podľa zámeru spracovať na linke „inej podobnej“, bez akejkoľvek špecifikácie, so zreteľom na to, že má ísť o spracovanie 4 000 ton odpadu, možno považovať za nedostatočný. Postup žalovaného, ktorý sa s absenciou náležitostí zámeru, ktoré sú explicitne stanovené v prílohách č. 8 až 10 zákona o EIA, vysporiadal s takým záverom, že s uvedenými otázkami nie je potrebné sa zaoberať, možno považovať za svojvoľný a nezákonný. Žalobca opakovane namietal, že činnosť uvedená v zámere nie je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou a to so záväznou časťou Územného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja body 4.14, 5.1, 5.11 s čím sa žalovaný vysporiadal len konštatovaním, že sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na pamiatky NKP v dotknutom území, resp. že činnosť nie je v rozpore s územným plánom Mesta Kremnica, ako aj s územným plánom vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja bez toho, aby uviedol ako k tomuto záveru dospel. Z napadnutého rozhodnutia nie je zjavné, ako naplnil žalovaný požiadavku uvedenú v § 29 ods. 4, písm. b) zákona o EIA, prihliadať na únosné zaťaženie územia, nakoľko k tejto okolnosti v napadnutom rozhodnutí vôbec nevyjadruje. Upozornil, že poznámka pod čiarou k odkazu 35 odkazuje na zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), v rámci ktorého napr. § 33 stanovuje postup pri riešení stretov záujmov. Inak povedané, to, na čo v § 29 ods. 4, písm. b) zákon o EIA vyžaduje prihliadať pri rozhodovaní v zisťovacom konaní (t. j. napr. riešenie stretov záujmov), o tom žalovaný paradoxne dospel k záveru, že nie je predmetom posudzovanej činnosti. Takéto nedostatky činia odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov.

5. Žalobca 2/ namietal pochybenie v súvislosti s riešením príslušnosti žalovaného, ktorý nepostupoval podľa § 22 ods. 2 zákona o EIA napriek tomu, že predkladateľ zámeru na strane 13 uviedol, že navrhovanú činnosť možno rozdeliť do troch navzájom súvisiacich krokov: 1. podzemná časť - ťažba a doprava vyťaženej rudy na povrch, 2. doprava vyťaženej rudy do úpravne, 3. úprava vyťaženej rudy na úpraváranskej linke. Zo zámeru je zjavné, že posledné dva kroky navrhovanej činnosti sa budú realizovať mimo okresu Žiar na Hronom. Napriek tomu, že sa navrhovaná činnosť má realizovať na území viacerých okresov, nedošlo k určeniu príslušného orgánu okresným úradom v sídle kraja tak, ako to vyžaduje § 22 ods. 2 zákona o EIA.

IV.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k bodu 1. žaloby žalobcu 2/ v zásade argumentoval priebehom a závermi správneho konania uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

K bodu 2. žaloby žalobcu 2/ žalovaný uviedol, že sa zaoberal so všetkými pripomienkami a aj uzneseniami Mestského zastupiteľstva v Kremnici. Zistil, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom Mesta Kremnica a ani s územným plánom Vyššieho územného celku Banskobystrického samosprávneho kraja. Žalovaný sa nezaoberal úpravou rúd z dôvodu, že sa nejedná o novú činnosť, ktorá by súvisela s ťažbou. Ide o jestvujúcu činnosť v jestvujúcej prevádzke. 1 000ton/rok podľa posudzovaného zámeru nemôže ovplyvniť stanovené povolené limity, v akékoľvek existujúcej prevádzke, kde by sa ruda v takomto množstve spracovávala flotáciou. Na strane 63 zámeru je problematika nakladania s flotačnými kalmi, ktoré vzniknú poloprevádzkovou skúškou upraviteľnosti popísaná v troch realizačných scenároch, aj s výstupmi. Problematika nakladania s flotačnými kalmi je dostatočne popísaná v zámere činnosti napriek tomu, že spracovanie nie je predmetom navrhovanej činnosti. Žaloba je preto v tejto časti neopodstatnená.

K bodu 3. žaloby žalobcu 2/ žalovaný uviedol, že zistil, že navrhovaná činnosť nie je v rozpore s územným plánom Mesta Kremnica a stanovisko Banskobystrického samosprávneho kraja, odboru regionálneho rozvoja zo dňa 17.10.2013, ktorý tvorí súčasť správneho spisu, uvádza, že zámer činnosti

nie je v rozpore s ÚPN VÚC Banskobystrického kraja a s jeho zmenami a doplnkami, a odporúča ukončiť proces posudzovania. Preto je námietka o nesúlade zámeru so záväznou časťou územného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja neodpodstatnená.

K bodu 4. žaloby žalobcu 2/ žalovaný uviedol, že miestom vykonávania navrhovanej činnosti je jestvujúci dobývací priestor Kremnica (ložisko Šturec), ktorý bol určený rozhodnutím príslušného orgánu v roku 1961. V roku 1999 bolo dotknuté územie vyhlásené rozhodnutím Krajského úradu v Banskej Bystrici za pamiatkovú zónu. Navrhovaná činnosť, resp. v súvislosti s ňou, sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na pamiatky v dotknutom území. Ťažba v posudzovanom zámere činnosti je navrhnutá v jestvujúcej podzemnej štôlni a 1 000ton/rok, čo je spodná hranica prahovej hodnoty. Stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny zo dňa 21.10.2013 vychádza zo spoľahlivo zistených skutočností a zo stanoviska vydaného ŠOP SR, RS OP vo Zvolene, Správy CHKO Štiavnické vrchy zo dňa 16.10.2013 a je uvedené aj v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Preto je aj v tejto časti žaloba nedôvodná.

K bodu 5. žaloby žalobcu 2/ uviedol, že nebol dôvod zaoberať sa následným spôsobom spracovania rudy a súvisiacim nakladaním s odpadom pri spracovaní rudy, resp. odkaliskom, pretože sa tak bude diať na existujúcom technologickom zariadení. Ani Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti na životné prostredie vo svojom vyjadrení k zámeru činnosti zo dňa 22.10.2013 nevyhodnotil činnosť tak, ako to uvádza žalobca 2/ vo svojej žalobe.

V.

Krajský súd vo svojom rozsudku vyhodnotil zistené skutočnosti a dospel k nasledovným záverom:

Žalobný dôvod uplatnený žalobcom 2/ v bode 1. jeho žaloby, že rozhodnutie žalovaného je nezákonné, pretože navrhovaná činnosť mala byť predmetom posudzovania vplyvov z dôvodu, že je to povinné pri prevádzkach na výrobu surových neželezných kovov chemickým procesom neobstojí s odkazom na odôvodnenie vzťahujúce sa k bodu 2 až 6 žaloby žalobcu 1/. Predmetom administratívneho konania bolo posudzovanie vplyvov navrhovanej banskej činnosti na životné prostredie. Navrhovateľ nepredložil zámer vybudovať prevádzku na spracovanie neželezných kovov, len vo svojom zámere uviedol, že vyťažená ruda sa bude spracovávať dodávateľsky prostredníctvom už povolenej činnosti na existujúcich technologických zariadeniach. Námietka žalobcu 2/, že predložený zámer nespĺňa parametre stanovené zákonom vôbec alebo len čiastočne, je nekonkrétna. Žalobca neuvádza, čo konkrétne zámer neobsahuje a aký vplyv to má na napadnuté rozhodnutie. Súd takto uplatnenú námietku nezákonnosti nie je oprávnený konkretizovať na preskúmaný prípad podľa obsahu správneho spisu a tak za žalobcu žalobu doplniť. Neobstojí ani námietka, že žalovaný neprihliadol na stanovisko Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, pretože ako je uvedené vyššie, je v rozpore s obsahom odvolaním napadnutého rozhodnutia. Žalobca 2/ ani neuvádza, čo konkrétne z tohto stanoviska vynucovalo vykonať hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Pokiaľ žalobca 2/ v bode 2 žaloby namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nevysporiadaním sa so stanoviskami dotknutej verejnosti, z dôvodu, že žalovaný neuviedol, ako prišiel k svojím záverom, že sa nevysporiadal s tým, že v predmetnej štôlni sa nedobývalo viac ako 42 rokov, že upravená ruda sa bude spracovávať mimo územia okresu, že zisťovaciemu konaniu podlieha aj úprava rudy, z dôvodu nevyhodnotenia rozporu navrhovanej činnosti so záväznou časťou územného plánu Banskobystrického samosprávneho kraja body 4.1.4, 5.1 a 5.11, nie je z rozhodnutia ani zrejmé, ako sa vysporiadal s požiadavkou prihliadnuť na únosné zaťaženie územia ako vyžaduje zákon č. 17/1992 Zb. súd k týmto žalobným námietkam uviedol, že nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť rozhodnutia pre nedostatok odôvodnenia je založená na nedostatku skutkových dôvodov, ale nie na dielčích nedostatkoch odôvodnenia. Čiže nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov bude také rozhodnutie, ktoré obsahuje chyby skutkových zistení, na základe ktorých bolo rozhodnutie postavené. Pôjde o prípady, kedy je rozhodnutie založené na skutočnostiach, ktoré v konaní neboli zisťované, alebo na dôkazoch, ktoré boli získané v rozpore so zákonom a tiež vtedy, keď nie je zrejmé, či vôbec boli nejaké dôkazy

vykonané. Napadnuté rozhodnutie takýmito chybami netrpí a žalobca to konečne v žalobe ani netvrdí. Žalovaný dodržal ust. § 29 ods. 7 zákona o EIA, nakoľko v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jednak zahrnul obsahy týchto stanovísk, a to všetkých, ktorí takéto stanoviská podali a jednak ich vyhodnotil.

Pokiaľ žalobca 2/ namietal, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože žalovaný vo svojom stanovisku k námietkam neuviedol, ako k svojim záverom prišiel, tak takáto námietka tiež nebola dôvodná. Podstatné je, že odôvodnenie obsahovalo to, ako sa žalovaný s námietkami vysporiadal. Zákon nevyžaduje, aby rozhodnutie obsahovalo úvahy, na základe ktorých sa žalovaný so stanoviskami vysporiadal, ale vyžaduje, aby uviedol, ako sa s nimi vysporiadal. Pokiaľ žalovaný uviedol, že navrhovaná činnosť je v súlade s územným plánom a oprel svoje vysporiadanie sa s námietkou žalobcu o stanovisko Banskobystrického samosprávneho kraja, tak nepochybil. Žalobcova námietka takisto nebola konkrétna, pretože nebolo konkretizované, čím konkrétne je navrhovaná činnosť je v rozpore s územným plánom. K ďalšej námietke o tom, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje úvahu o tom, ako žalovaný prihliadol na únosné zaťaženie územia, takisto nebolo možné vyhovieť, pretože napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky podstatné skutkové zistenia, na ktorých žalovaný postavil svoje rozhodnutie. Zdôvodnil, že predložený zámer bol vypracovaný odbornou organizáciou, ktorá je oprávnená takéto zámery vypracovať. Sú v ňom uvedené vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. Žiadny z dotknutých orgánov a ani dotknutá verejnosť vo svojich stanoviskách neuviedli žiadne skutočnosti a požiadavky na doplnenie zisťovania týchto vplyvov, resp. rozsahu, v ktorom sa má hodnotenie vykonať. To znamená, že žalobným námietkam, podľa ktorých rozhodnutie trpí nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov nebolo možné vyhovieť.

VI.

Proti rozsudku vyhlásenému dňa 23.6.2016 podal žalobca 2/ dňa 30.6.2016 blanketné odvolanie, ktoré doplnil elektronicky dňa 26.8.2016, kde zároveň namietal, že mu rozsudok ani ku dňu doplnenia odvolania alebo doručení. Toto tvrdenie je v rozpore s obsahom súdneho spisu, nakoľko k č. l. 134 je pripojená návratka zo súdnej poštovej zásielky osvedčujúca doručenie rozsudku do vlastných rúk právneho zástupcovi žalovaného, s potvrdeným dátumom prevzatia dňa 12.8.2016. Tento dátum najvyšší súd považoval za preukázaný dátum doručenia rozsudku aj na účel skúmania včasnosti podaného odvolania, za ktoré považuje podanie doručené elektronicky dňa 26.8.2016.

V odvolacích dôvodoch žalobca 2/ namietal zákonnosť napadnutého rozsudku z dôvodov, že postupom krajského súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, krajský súd vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnutý rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Konkrétne krajskému súdu vytkol:

- nesprávne právne posúdenie predmetu zisťovacieho konania o posudzovaní navrhovanej činnosti - v návrhovom konaní podľa § 22 a nasl. zákona č. 24/2006 Z. z. bol žalovaný pri rozhodovaní o tom, či sa žalobcom vymedzená navrhovaná činnosť (v rozsahu 1/ podzemná ťažba a doprava vyťaženej rudy na povrch, 2/ doprava vyťaženej rudy do úpravne, 3/ úprava vyťaženej rudy na úpravárenskej linke) bude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. , teda bol povinný posudzovať všetky tri zložky navrhovanej činnosti. Bolo pochybením, ak žalovaný posudzoval iba jednu zložku a s tým súvisiace žalobné námietky krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné

- nezaobranie sa žalobnou námietkou obsahových nedostatkov zámeru, s odkazom na nekonkretizovanie vytýkaných nedostatkov a neuvedenie ich vplyvu na zákonnosť rozhodnutia. Žalobca 2/ trval na tom, že v žalobe konkrétne uviedol absenciu základnej charakteristiky navrhovanej činnosti, základných údajov o súčasnom stave územia (vrátane stavu objektov v rámci chránenej pamiatkovej zóny), nedostatočné vymedzenie základných údajov o predpokladanom vplyve činnosti napr. aj na územie a chránené objekty v rámci pamiatkovej zóny. Postup krajského súdu vyhodnotil ako formalistický, vedúci k zabráneniu v prístupe k súdnej ochrane. Zdôraznil, nesplnenie podmienky, že

zámer musí vo všetkých zložkách obsahovať najmenej dve variantné riešenia navrhovanej činnosti ako aj nulový variant. Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, ktorého navrhovaná činnosť nie je v súlade s obsahom návrhu je nedostatočne určité a vydané v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti rozhodnutí.

- nesprávny právny záver, že navrhovaná činnosť nepodlieha povinnému hodnoteniu podľa § 18 ods. 1, ale zisťovaciemu konaniu podľa § 29 zákona. Argumentoval, že podľa § 2 písm. d) zák. č. 51/1988 Zb. sa za banskú činnosť považuje aj zložka 3. navrhovanej činnosti - úprava a zušľachtovanie nerastov vykonávané v súvislosti s ich dobývaním. Ak navrhovateľ v zámere výslovne neuviedol, že túto činnosť nenavrhuje posudzovať, z dôvodu jej zahrnutia do zámeru navrhovaná činnosť ako celok podlieha povinnému hodnoteniu.

- arbitrárnosť hodnotenia kritérií pre zisťovacie konanie v rozhodnutí krajského súdu spočívajúceho v tom, že krajský súd sa vôbec nezaoberal žalobnou námietkou nevysporiadania sa s nesúhlasným stanoviskom Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica, keď žalovaný k nemu uviedol, že „Označiť zámer podzemnej ťažby minimálneho rozsahu v dobývacom priestore za neprípustný“ je za hranicou „profesionálneho prístupu“ a že navrhovanou činnosťou sa nepredpokladá vplyv na pamiatky. Žalovaný mal týmto postupom zmarit' účel zákona 24/2006 Z. z. a nesprávnym posúdením jeho postupu krajský súd zabránil žalovanému v prístupe k súdnej ochrane. Zároveň poukázal na diametrálne odlišné stanovisko v obdobnej veci 23S/37/2012, kde krajský súd akcentoval výnimočnosť prípadov neposudzovania vplyvov na životné prostredie

- nesprávny záver krajského súdu v otázke arbitrárnosti rozhodnutia žalovaného vzhľadom k obsahu námietky nedostatočného posúdenia geologických pomerov, absencie údajov o výstupoch v zámere, nesúlade s územnoplánovacou dokumentáciou aj v nadväznosti na ochranu kultúrneho dedičstva, vyhodnotenia povinnosti prihliadať na únosné zaťaženie územia s odkazom na §5 zákona o životnom prostredí

- arbitrárnosť rozsudku krajského súdu vzhľadom na nevysporiadanie sa s námietkou vecnej nepríslušnosti žalovaného odôvodnenou tým, že zložky 2/ a 3/ navrhovanej činnosti sa majú vykonávať mimo okresu Žiar nad Hronom, preto mal byť príslušný orgán určený postupom v zmysle § 22 ods. 2 zák. č. 24/2006 Z. z. v príslušnom znení. Dôsledkom postupu žalovaného bolo vydanie rozhodnutia nepríslušným orgánom, a jeho následná nezákonnosť.

VII.

Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu doručenom krajskému súdu dňa 26.9.2016 sa v celom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu. K odvolacím námietkam týkajúcim sa priebehu a výsledkov správneho konania uviedol, že spracovanie vyťaženej rudy ani prevádzka na výrobu surových neželezných kovov podľa kat. 3 pol. 5 prílohy č. 8 zákona o EIA nie sú predmetom zámeru, v súvislosti s navrhovanou činnosťou sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na pamiatky NKP v dotknutom území, predpokladaná ročná ťažba 1 000 ton za rok nedosiahne prahovú hodnotu pre povinné hodnotenie ťažby 100 000 ton za rok podľa kat. 1 pol. 3 prílohy č. 8 zákona o EIA. Pokiaľ sa týka tvrdeného rozporu navrhovanej činnosti s územným plánom Mesta Kremnica a územným plánom Banskobystrického samosprávneho kraja, poukázal na stanovisko Mesta Kremnica č. Výst. 2013/01429 zo dňa 16.10.2013, v zmysle ktorého Mesto súhlasí s hlbinnou ťažbou, pokiaľ množstvo vyťaženej rudy neprekročí 1 000 ton ročne a bude sa spracovávať mimo územia Kremnice. Predložený zámer považuje za vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona o EIA.

VIII.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb

v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2, 3 Správneho súdneho poriadku, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Lehoty na podanie odvolania, ktoré začali plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, plynú podľa doterajších predpisov a ich právne účinky zostávajú zachované.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnutý rozsudok bol záväzne (vrátane poučenia o možnosti podať odvolanie) vyhlásený dňa 23. júna 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, najvyšší súd v zmysle úpravy § 492 Správneho súdneho poriadku považoval opravný prostriedok podaný dňa 26.8.2016 za odvolanie podľa OSP a vo veci konal ako odvolací súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu 2/ je dôvodné vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa čl. 44 Ústavy Slovenskej republiky

- (1) Každý má právo na priaznivé životné prostredie.
- (2) Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo.
- (3) Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky.
- (4) Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ochranu poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy, o ekologickú rovnováhu a o účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.
- (5) Poľnohospodárska pôda a lesná pôda ako neobnoviteľné prírodné zdroje požívajú osobitnú ochranu zo strany štátu a spoločnosti.
- (6) Podrobnosti o právach a povinnostiach podľa odsekov 1 až 5 ustanoví zákon.

Podľa § 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení iných zákonov v znení účinnom ku dňu 11.11.2013 (ďalej aj len zákon č. 24/2006 Z. z.)

Účelom zákona je najmä

- a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja, 3)
- b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
- c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
- d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia, 4)

Podľa § 3 zákona č. 24/2006 Z.z., na účely tohto zákona

- a) vplyv na životné prostredie je akýkoľvek priamy alebo nepriamy vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na zdravie ľudí, flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi,
- c) posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny je postup uvedený v tretej časti tohto zákona, v priebehu ktorého sa hodnotia pravdepodobné vplyvy navrhovanej činnosti alebo jej zmeny na životné prostredie vrátane vplyvov na zdravie ľudí; tento postup zahŕňa vypracovanie zámeru, určenie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, vypracovanie správy o hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti alebo zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie (ďalej len „správa o hodnotení činnosti“) alebo jej zmeny a záverečného stanoviska z posúdenia navrhovanej činnosti alebo jej zmeny (ďalej len „záverečné stanovisko“), pričom pri všetkých fázach postupu je zabezpečená účasť verejnosti a konzultovanie s verejnosťou a dotknutými orgánmi, a ak ide o posudzovanie vplyvov presahujúcich štátne hranice, aj s dotknutou stranou,
- f) navrhovaná činnosť alebo zmena navrhovanej činnosti (ďalej len „navrhovaná činnosť alebo jej zmena“) je realizácia stavieb, iných zariadení, realizačný zámer alebo iný zásah do prírodného prostredia alebo do krajiny meniaci fyzické aspekty lokality vrátane ťažby nerastnej suroviny,
- k) príslušný orgán je orgán štátnej správy, ktorý plní povinnosti na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie a má dostatočné odborné znalosti na preskúmanie správy o hodnotení činnosti alebo, ak je to potrebné, k nim má prístup; je ním Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), okresný úrad v sídle kraja a okresný úrad, ak nie je v zákone uvedené inak,

Podľa § 19 zák. č. 24/2006 Z. z.

- (1) Príslušný orgán v konaní o podnete rozhodnutím určí, či posudzovaniu podlieha navrhovaná činnosť alebo jej zmena, ktorá nie je uvedená v prílohe č. 8 alebo nedosahuje prahovú hodnotu uvedenú v prílohe č. 8.
- (2) Príslušný orgán začne konanie o podnete z vlastného podnetu alebo na základe odôvodneného písomného podnetu. Odôvodnený písomný podnet je oprávnený podať ktokoľvek.
- (3) Ak sa konanie o podnete začne na základe odôvodneného písomného podnetu, konanie o podnete sa začína dňom jeho doručenia príslušnému orgánu.
- (4) Príslušný orgán bezodkladne informuje povolujujúci orgán o začatí a výsledku konania o podnete.
- (5) Ak ide o rozhodovanie o tom, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude podliehať posudzovaniu podľa tohto zákona, príslušný orgán prihliada najmä na
  - a) povahu a rozsah navrhovanej činnosti alebo jej zmeny,
  - b) miesto realizácie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, najmä jeho únosné zaťaženie 22) a ochranu poskytovanú podľa osobitných predpisov, 22a)
  - c) význam očakávaných vplyvov,
  - d) odôvodnenie podnetu,
  - e) doručené stanoviská povolujujúceho orgánu, rezortného orgánu, dotknutého orgánu a dotknutej obce.
- (6) Príslušný orgán pri rozhodovaní o tom, či navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude podliehať posudzovaniu podľa tohto zákona, použije kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10. Ak príslušný orgán rozhodne, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena má podliehať posudzovaniu vplyvov podľa tohto zákona, postupuje sa ďalej v konaní podľa § 30.
- (7) Príslušný orgán môže vyžiadať od navrhovateľa doplňujúce informácie na objasnenie požiadaviek podnetu, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona.

Podľa §22 zák. č. 24/2006 Z.z.

- (1) Ak má byť predmetom posudzovania vplyvov navrhovaná činnosť alebo jej zmena, navrhovateľ je povinný pred začatím povoluovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene doručiť príslušnému orgánu zámer s náležitosťami podľa odsekov 3 až 5; zámer je navrhovateľ povinný doručiť písomne a elektronicky a zároveň vopred dohodnúť s príslušným orgánom potrebný počet písomných vyhotovení pre dotknuté obce. Túto povinnosť navrhovateľ nemá, ak doručil k navrhovanej činnosti alebo jej zmene zámer v priebehu zisťovacieho konania podľa § 29.
- (2) Príslušný orgán na základe zámeru podľa odseku 1 vykoná posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny vrátane postupu podľa § 23.

- (3) Pri vypracovaní zámeru sa na jeho obsah primerane použijú kritériá uvedené v prílohe č. 10.
- (4) Podrobnosti o obsahu a štruktúre zámeru obsahuje príloha č. 9.
- (5) Zámer, ktorý nemá potrebné náležitosti podľa odsekov 3 a 4, vráti príslušný orgán do siedmich pracovných dní navrhovateľovi na doplnenie a určí rozsah a lehotu jeho doplnenia.

Podľa § 29 zák. č. 24/2006 Z. z.

- (1) Ak ide o navrhovanú činnosť uvedenú v § 18 ods. 2, navrhovateľ je povinný pred začatím povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti doručiť príslušnému orgánu písomne a elektronicky
  - a) zámer s náležitosťami podľa § 22 ods. 3 a prílohy č. 9, ak má byť predmetom zisťovacieho konania navrhovaná činnosť alebo
  - b) oznámenie o zmene navrhovanej činnosti vypracované podľa prílohy č. 8a, ak má byť predmetom zisťovacieho konania zmena navrhovanej činnosti.
- (2) Príslušný orgán na základe zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.
- (3) Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.

IX.

V prejednávanej veci bolo predmetom súdneho prieskumu rozhodnutie žalovaného, ktorý v konaní o posudzovaní navrhovaných činností podľa tretej časti zákona č. 24/2006 Z. z. o zámere účastníka ORTAC s. r. o. Kremnica, na vykonávanie činnosti „Ťažba drahokovových rúd na ložisku Šturec v Kremnici - podzemie" predloženom dňa 23.9.2013 rozhodol tak, že činnosť uvedená v predloženej zámere sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Pre vykonanie navrhovanej činnosti sú porovnateľné a prijateľné obidva varianty č. 1 a č. 2 ale environmentálne prijateľnejší sa podľa zákona odporúča variant č. 2. Pre uvedenú činnosť je možné požiadať o povolenie podľa osobitných predpisov za podmienok uvedených v odôvodnení rozhodnutia.

Navrhovaná činnosť, tak ako bola špecifikovaná navrhovateľom, bola rozdelená do troch navzájom súvisiacich krokov a to: 1. podzemná ťažba a doprava vyťaženej rudy na povrch (riešená dvoma dobývacími metódami: dobývanie chodbicovaním so zakladaním vyťažených priestorov chudobnou betónovou zmesou a výstupkové dobývanie so zakládkou), 2. doprava vyťaženej rudy do úpravne a 3. úprava vyťaženej rudy na úpravárenskej linke. Z návrhu vyplynulo, že na povrchu sa vozíky vyťaženej rudy vyprázdňajú pomocou žeriavu, resp. výsypnej rampy do pristaveného nákladného auta, ktoré odvezie rudu po jestvujúcich komunikáciách do jestvujúcej úpravne spoločnosti GENES a. s. v Hnúšti, resp. na dočasne zriadené kontajnerové prekladisko vo vzdialenosti do 50 km od miesta ťažby. Ohľadne kroku 3. bolo v zámere určené, že vyťažená ruda sa bude upravovať flotáciou na úpravárenskej linke vo vlastníctve Gemerskej nerudnej spoločnosti, a. s., Hnúšťa alebo inej podobnej.

Žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že zámer je svojimi parametrami zaraditeľný podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. do kategórie č. 1 - Ťažobný priemysel, pod položku č. 2 - Ťažba a úprava rúd a magnezitu, kde prahová hodnota pre časť B (zisťovacie konanie) je do 100 000 ton/rok, preto podlieha zisťovaciemu konaniu, ktoré bolo uskutočnené podľa § 29 zák. č. 24/2006 Z. z.

Prvý a základný rozpor medzi žalobcom a žalovaným nastal v otázke, čo je (malo byť) predmetom posudzovaného zámeru. Žalovaný sa pri svojom rozhodovaní sústredil na predmet a rozsah prvej časti zámeru (podzemná ťažba a doprava na povrch), bez toho aby relevantne vyhodnocoval význam a dôsledky druhej a tretej časti zámeru (doprava vyťaženej rudy do úpravne, úprava vyťaženej rudy na úpravárenskej linke) V tejto súvislosti treba prisvedčiť žalobcovi, že rozsah zámeru bol daný navrhovateľom a povinnosťou žalovaného bolo rozhodnúť zákonom predpokladaným postupom o celom zámere, ak zákonom stanoveným spôsobom nedošlo k úprave jeho rozsahu. Ak v časti 3 zámeru bola uvedená úprava vyťažených kovov flotáciou, bolo povinnosťou žalovaného vyhodnotiť z hľadiska § 18

zákona 24/2006 Z. z. aj tento spôsob spracovania vyťažovaných kovov (námetka splňania charakteristiky banskej činnosti), navyše v situácii, keď nebolo jednoznačne určené, v ktorom úpravárenskom zariadení sa bude spracovanie vykonávať. V súvislosti s dopravou a miestom spracovania rudy sa javí dôvodná aj námetka nevysporiadania sa s tvrdým porušením ust. § 22 ods. 2 zákona 24/2006 Z. z. ohľadne postupu určenia príslušného orgánu pri posudzovaní zámeru činnosti vykonávanej aj mimo obvodu okresu Žiar nad Hronom.

Pokiaľ sa týka odvolacej námietky, že krajský súd formalistickým postupom ignoroval žalobnú námietku o absencii špecifikovaných náležitostí zámeru a nesúlady vydaného rozhodnutia s obsahom návrhu, treba zdôrazniť, že správny orgán je pri svojej činnosti môže v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Zo strany žalobcu 2/ bolo dôvodné očakávať, že z tohto hľadiska bude vyhodnotený zámer, resp. bude prijatý ďalší postup v súvislosti s vytýkanými nedostatkami konkrétne uvedenej absencie základnej charakteristiky navrhovanej činnosti, základných údajov o súčasnom stave územia (vrátane stavu objektov v rámci chránenej pamiatkovej zóny), nedostatočného vymedzenia základných údajov o predpokladanom vplyve činnosti napr. aj na územie a chránené objekty v rámci pamiatkovej zóny.

V tejto súvislosti by najvyšší súd považoval za potrebné, aby sa žalovaný vyjadril k súlade zámeru a konkrétne Časti V. „Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu riešenia“ (str. 75 - 76) písomného vyhotovenia zámeru tvoriaceho súčasť administratívneho spisu, s požiadavkami § 22 zákona 24/2006 Z. z., vrátane dôvodnosti žalobcom 2/ vyžadovaného postupu podľa § 22 ods. 7. zák. č. 24/2006 Z. z. Argumentácia žalovaného, že dokumentácia pre zisťovacie konanie bola vypracovaná odborne spôsobilou osobou a nezaoberala sa úpravou rúd z dôvodu, že sa nejedná o novú činnosť, ktorá by súvisela s ťažbou, sa aj vzhľadom na obsah právnej úpravy a charakter navrhovanej činnosti, ktorého rozsah je daný nielen v časti II. 7 ale aj v časti II. 8 zámeru, sa za danej situácie javí ako nedostatočná.

Za arbitrárny je rozhodne potrebné označiť postup krajského súdu v súvislosti s poukazom na nevysporiadanie sa so záporným stanoviskom krajského pamiatkového úradu. Ako vyplýva zo samotného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica okrem vyhodnotenia činnosti ako neprípustnej uviedol, že: príprava na ťažobnú činnosť v ložisku Šturec, kde sa nachádzajú pozostatky po historických banských dielach a to štôlne, šachty, pingy, haldy, pomocné navážky, jamy po zaniknutých šachtách, je v rozpore s predmetom vyhlásenia pamiatkovej zóny a to chrániť územie s historickými banskými dielami v okolí Kremnice a zabezpečiť obnovu a regeneráciu urbanisticko-architektonických hodnôt územia po banskej činnosti. Tiež s tým, že potreba chrániť významné hodnoty územia pamiatkovej zóny, ktorými sú jednak historická urbanistická a architektonická kompozícia a stavebná štruktúra pamiatkovej zóny, umelecko-historické a architektonické hodnoty objektov na území pamiatkovej zóny ako aj prírodná a krajinná konfigurácia terénu. Rovnako z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že KPU poukázal na predmet ochrany pamiatkovej zóny s tým, že predmetný zámer ťažby neobsahuje špecifikáciu presného umiestnenia, rozsahu a stupňa degradácie ako aj primárnych vplyvov a zásahov v podzemí banských diel a ostatných evidovaných NKP. Absentuje zhodnotenie sekundárnych negatívnych vplyvov NKP z dôvodu dopravy, nepredvídaných zásahov do hydrogeologických pomerov celého banského poľa a historických častí Mesta Kremnica ako i krajinného prostredia chráneného pamiatkového územia. Z dôvodu stretu záujmov medzi činnosťou prípravy a ťažby na evidovanom dobývanom priestore, evidovanom chránenom ložiskovom území a záujmov chráneným pamiatkovým zákonom posúdil a určil predložený zámer za neprípustný.

V súvislosti s námetkou arbitrárnosti rozhodnutia žalovaného pre nezohľadnenie jednotlivých námietok žalovaného (oboznámených v napadnutom rozhodnutí) treba pripomenúť žalovanému, že ust. § 29 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z. z. podľa ktorého rozhodnutie musí byť odôvodnené, príslušný orgán sa v odôvodnení vysporiada so stanoviskami doručenými v súlade s § 23 ods. 4. Je zrejmé, že v konaniach o aké sa jedná v prejednávanej veci býva podané veľké množstvo návrhov a námietok účastníkov. Vzhľadom na účel právnej úpravy a význam konania je však dôvodné od žalovaného požadovať, aby sa

s konkrétnymi a relevantnými námietkami jednotlivých účastníkov správneho konania vysporiadal.

K vytykáanému pochybeniu spočívajúcemu v nezohľadnení stanovísk vrátane stanoviska krajského pamiatkového úradu, najvyšší súd uvádza, že sa stotožňuje s argumentáciou použitou iným senátom krajského súdu v Banskej Bystrici v obdobnej veci 23S/37/2012 zo dňa 19.9.2012, ktorú považuje za vhodné a dôvodné odcitovať: „Zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti upravené v § 29 zákona č. 24/2006 Z .z. má viesť k záveru o tom, či sa navrhovaná činnosť bude alebo nebude posudzovať podľa tohto zákona. Hodnotenie vplyvov na životné prostredie je komplexné zistenie predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a neposudzovanie vplyvov na životné prostredie výnimkou, ktorá môže byť pripustená len výnimočne za splnenia zákonom stanovených podmienok po vyhodnotení jednotlivých kritérií stanovených pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10. Nepripustiť posudzovanie navrhovanej činnosti podľa tohto zákona je výrazným zásahom do účelu zákona č. 24/2006 Z .z. vyplývajúceho z § 2. Zákon preto stanovuje kritériá pre zisťovacie konanie, ktoré musí správny orgán zohľadniť a zhodnotiť, ako aj osobitné náležitosti rozhodnutia o tom, či sa navrhovaná činnosť (ne)bude posudzovať podľa tohto zákona. V zmysle § 29 ods. 7 rozhodnutie musí byť odôvodnené a príslušný orgán sa v odôvodnení vysporiada so stanoviskami doručenými súlade s § 23 ods. 4.“

Zo samotnej povahy a významu predmetu úpravy zákona 24/2006 Z. z. vyplýva dôvodnosť požiadavky, aby správny orgán ktorý dospel k záveru, že navrhovaná činnosť sa nebude posudzovať, dôkladne odôvodnil nezohľadnenie nesúhlasných stanovísk dotknutých orgánov a zainteresovanej verejnosti.

X.

Vzhľadom na vyššieuvedené nepovažoval odvolací súd za účelné vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie, ale postupom v zmysle § 250ja ods. 3 OSP zmenil rozsudok krajského súdu tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude viazaný vysloveným právnym názorom súdu. Najvyšší súd neuvádzal vo výroku právnou kvalifikáciu dôvodu zrušenia napadnutého rozhodnutia v zmysle § 250j ods. 4 OSP, nakoľko tento postup je odôvodnený požiadavkou na ustálenie prípustnosti podania odvolania, čo je v konaní pred najvyšším súdom bezpredmetné.

Najvyšší súd si je vedomý toho, že v správnom konaní sa riešilo posudzovanie zámeru navrhovanej činnosti s termínom začatia navrhovanej činnosti rok 2013 a termínom ukončenia rok 2017. Vzhľadom na účel súdneho prieskumu rozhodnutí správnych orgánov a skutočnosť, že súd je v zmysle § 250i ods. 1 OSP pro svojom rozhodovaní viazaný skutkovým stavom v čase vydania napadnutého rozhodnutia, nezistil žiaden dôvod na skončenie konania bez meritórneho rozhodnutia vo veci, preto napadnuté rozhodnutie riadne preskúmal a vo veci rozhodol.

XI.

O náhrade trov konania rozhodol najvyšší súd postupom v zmysle § 246c ods. 1 veta druhá OSP v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP a 250k OSP tak, že procesne úspešnému žalobcovi (zo zákona oslobodenému od platenia súdnych poplatkov) priznal nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania pozostávajúcich z náhrady trov právneho zastúpenia v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov spolu v sume 886,30 Eur.

Priznaná náhrada trov pozostáva z tarifnej odmeny za 2 úkony právnej služby po 134 Eur (príprava a prevzatie vecí, podanie žaloby) + 2 x paušálna náhrada po 8,04 Eur, tarifnej odmeny za 2 úkony právnej služby po 143 Eur (účasť na pojednávaní, podanie odvolania) + 2 x paušálna náhrada po 8,58 Eur, náhrady za stratu času v súvislosti s cestou právneho zástupcu na pojednávanie 9 x po 14, 30 Eur spolu s DPH vo výške 20 % a náhrady ceny použitých PHM podľa predloženého dokladu v sume 27,17 Eur (s DPH).

Priznanú náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu 2/ do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

O náhrade trov konania príbratých účastníkom konania súd nerozhodoval, nakoľko v zmysle úpravy OSP ktorým sa riadi toto konanie nebolo priznanie tejto náhrady možné.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.